ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ (Ἰω. κ΄19-31)
12 ΜΑΪΟΥ 2024

Ἡ Ἐκκλησία μας κατὰ τὴν σημερινὴ Κυριακή, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἑορτάζει κατὰ πρῶτον «τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ». Ἡ Ἀνάσταση συνέβη τὶς πρωϊνὲς ὧρες ἐκείνης τῆς πρώτης ἡμέρας μετὰ τὸ Σάββατο, ἡ ὁποία ἀργότερα ὀνομάσθηκε Κυριακή. Καὶ σήμερα εἶναι πάλι Κυριακή, ἡ πρώτη Κυριακὴ μετὰ τὸ Πάσχα αὐτοῦ τοῦ ἔτους, καθὼς συμπληρώνονται ἤδη ὀκτὼ ἡμέρες ἀπ’ τὴν ἑορτὴ τῆς Ἀναστάσεως. Ἑπομένως, ἡ σημερινὴ Κυριακὴ εἶναι ἡ πρώτη μέσα στὸ τρέχον λειτουργικὸ ἔτος κατὰ τὴν ὁποία ἀνανεώνεται καὶ ἐπαναλαμβάνεται ὁ ἑορτασμὸς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὴ ἡ ἐπανάληψη καὶ ἡ ἀνανέωση τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναστάσεως θὰ συνεχισθεῖ καὶ ὅλες τὶς ὑπόλοιπες Κυριακὲς τοῦ ἔτους μέχρι τὸ ἑπόμενο Πάσχα. Ἐκτὸς ὅμως ἀπ’ «τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἀναστάσεως», κατὰ τὴν σημερινὴ Κυριακὴ ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει «τὴν ψηλάφησιν καὶ τὴν σωτήριον ὁμολογίαν τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ».

Εἶναι γνωστὴ σὲ ὅλους ἡ ἱστορία μὲ τὸν Ἀπόστολο Θωμά, ὁ ὁποῖος ἀπουσίαζε ἀπ’ τὴν πρώτη ἐμφάνιση τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου στοὺς μαθητές Του, οἱ ὁποῖοι φοβοῦνταν τοὺς σταυρωτὲς τοῦ Χριστοῦ καὶ παρέμεναν κλεισμένοι στὸ ὑπερῶο τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. Ὁ Θωμάς, ἐπειδὴ ἐκεῖνο τὸ πρῶτο ἀπόγευμα μετὰ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἀπουσίαζε ἀπ’ τὸν χῶρο τῆς κοινῆς συναθροίσεως τῶν μαθητῶν, δὲν εἶχε τὴν ἐμπειρία τῆς παρουσίας τοῦ Ἀναστᾶντος Χριστοῦ. Δυσκολευόταν νὰ ἀποδεχθεῖ τὶς μαρτυρίες τῶν ἄλλων μαθητῶν ὅτι εἶδαν τὸν Κύριο, ὁ Ὁποῖος τοὺς βεβαίωσε ὅτι εἶχε πραγματικὰ ἀναστηθεῖ ἀπ’ τὸν τάφο. Ὁ Θωμὰς γιὰ μιὰ ὁλόκληρη ἑβδομάδα βασανιζόταν ἀπ’ τὶς ἀμφιβολίες του καὶ ζητοῦσε νὰ λάβει καὶ αὐτὸς μιὰ παρόμοια μὲ τοὺς ἄλλους ἐμπειρία, ὥστε νὰ πιστέψει. Ὁ Χριστὸς ἱκανοποίησε τὸ αἴτημα αὐτὸ τοῦ Θωμᾶ, ὅταν γιὰ δεύτερη φορὰ ἐμφανίσθηκε στοὺς συγκεντρωμένους μαθητὲς κατὰ τὴν ὀγδόη ἡμέρα μετὰ τὴν Ἀνάστασή Του. Μπροστὰ στοὺς ἄλλους δέκα μαθητὲς ὁ Χριστὸς κάλεσε τὸν Θωμὰ νὰ διακρίνει πάνω στὸ Σῶμα Του τὶς πληγὲς ἀπ’ τὰ τρυπήματα τῶν καρφιῶν κατὰ τὴν προηγηθεῖσα Σταύρωση. Τότε ὁ Θωμὰς πείσθηκε ὅτι ὁ Διδάσκαλός Του εἶχε ἀναστηθεῖ καὶ ἀναφώνησε τὴν διακήρυξη: «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου».

Στὸν Θωμὰ ἔχει, ὡς γνωστόν, ἀποδοθεῖ ὁ χαρακτηρισμός «ἄπιστος». Ἀπ’ τὴν ἄλλη πλευρὰ ἡ Ἐκκλησία στοὺς ὕμνους τῆς σημερινῆς ἑορτῆς χαρακτηρίζει τὴν συμπεριφορὰ τοῦ Θωμᾶ ὡς «καλὴ ἀπιστία». Μία πρώτη παρατήρηση εἶναι ὅτι παρόμοιες μὲ τὸν Θωμὰ ἐπιφυλάξεις ἐξέφρασαν καὶ οἱ ὑπόλοιποι δέκα μαθητὲς

στὴν πρώτη ἐμφάνιση τοῦ Ἀναστᾶντος, καθὼς νόμιζαν ὅτι βλέπουν ἕνα φάντασμα. Καὶ εἶναι δικαιολογημένη αὐτὴ ἡ ἀντίδραση, ἐπειδὴ τὸ γεγονὸς ἦταν ὄχι ἁπλῶς ἀσυνήθιστο, ἀλλὰ ἐντελῶς ἔξω ἀπ’ τοὺς φυσικοὺς νόμους. Κάθε ἡμέρα καὶ κάθε στιγμὴ ἀναρίθμητοι ἄνθρωποι πεθαίνουν καὶ κανεὶς ἀπ’ αὐτοὺς δὲν ἐπιστρέφει στὴν ζωή. Ὁ Θωμάς, ἑπομένως, ζητεῖ ἴση μεταχείριση μὲ τοὺς ἄλλους συμμαθητές Του. Ὅ,τι εἶδαν ἐκεῖνοι μὲ τὰ μάτια τους, τὸ ἴδιο ἀκριβῶς νὰ δεῖ καὶ αὐτός.

Ὁ Θωμὰς ἔχει εἰλικρινὴ διάθεση καὶ γνήσια ἀναζήτηση. Θέλει νὰ γνωρίσει τὴν ἀλήθεια τῶν πραγμάτων καὶ τῶν γεγονότων καὶ δὲν ἔχει προκαταλήψεις. Ὁ ἀπόστολος Θωμὰς διαφέρει ἐντελῶς ἀπ’ τοὺς ἀνθρώπους τῶν καιρῶν μας, οἱ ὁποῖοι σὲ μεγάλο βαθμὸ ἔχουν θεοποιήσει τὴν ἐπιστήμη. Πολλοὶ ἄνθρωποι κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνες ἰσχυρίζονται ὅτι ὑπάρχει μόνο ὅ,τι βλέπουν μὲ τὰ μάτια τους ἢ πιστεύουν ὅτι ἀλήθεια εἶναι μόνο ὅ,τι ἐξηγεῖται μὲ τὴν λογική τους. Τὴν Ἐκκλησία κατηγοροῦν συνήθως γιὰ δογματισμὸ καὶ φανατισμό, δὲν θέλουν νὰ καταλάβουν ὅμως ὅτι πολὺ περισσότερο ἡ δική τους ἀπιστία δὲν στηρίζεται πουθενά. Ἡ καθεμιὰ ἀπ’ τὶς ἐπιστῆμες προσπαθεῖ μὲ μεγάλες ἐπιφυλάξεις νὰ ἐπιβεβαιώσει τὴν μία ἢ τὴν ἄλλη θεωρία μόνο γιὰ τὸ ἰδιαίτερο ἀντικείμενό της, ἀλλὰ γιὰ τὰ μεγάλα πνευματικὰ ζητήματα κρίνει ὅτι δὲν ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ ἀποφανθεῖ.

Στὸν καιρό μας, ἐπίσης, ἄν ἡ πίστη δὲν ἀπορρίπτεται ἐντελῶς, ἀπὸ πολλοὺς ἀναγνωρίζεται μέχρις ἑνὸς σημείου ἡ χρησιμότητά της. Οἱ ἄνθρωποι ἐπιλέγουν κάποια σημεῖα ἀπ’ τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, μὲ τὰ ὁποῖα νομίζουν ὅτι συμφωνοῦν, καὶ ἀπορρίπτουν ὅλα τὰ ὑπόλοιπα. Οἱ περισσότεροι ἀπ’ τοὺς σημερινοὺς ἀνθρώπους ζητοῦν νὰ ἱκανοποιήσουν τὶς ἐπιθυμίες τους, ὄχι νὰ γνωρίσουν τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ τὴν ἐφαρμόσουν στὴν ζωή τους. Ὁ ἀπόστολος Θωμὰς διαφέρει καὶ ἀπ’ τὴν νοοτροπία αὐτήν. Ὅταν ὁ Χριστὸς ἄρχισε τὸ τελευταῖο ταξίδι πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ τὸ Πάθος Του, ὅλοι οἱ μαθητὲς εἶχαν διαισθανθεῖ τί ἀκριβῶς θὰ συνέβαινε ἐκεῖ. Τότε ὁ Θωμὰς ψιθύρισε στοὺς ὑπολοίπους: «Ἄς Τὸν ἀκολουθήσουμε καὶ ἐμεῖς, γιὰ νὰ πεθάνουμε μαζὶ μὲ Αὐτόν». Αὐτὴν τὴν ἑτοιμότητα γιὰ θυσία καὶ κακοπάθεια ἐπέδειξε πολὺ περισσότερο μετὰ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν Πεντηκοστή, ὅταν κήρυξε τὸ Εὐαγγέλιο στὴν Ἰνδία καὶ εἶχε μαρτυρικὸ τέλος.

Εἰλικρίνεια καὶ γνησιότητα στὴν θεωρητικὴ ἀναζήτηση καὶ ἑτοιμότητα γιὰ θυσία σὲ πρακτικὸ ἐπίπεδο εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς «καλῆς ἀπιστίας» τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ. Μακάρι αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικά, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, νὰ διακρίνουν καὶ τὴν δική μας σήμερα ὑπαρξιακὴ τοποθέτηση μπροστὰ στὸν Θεό.

π. N.H.